

de situatie aldaar in zoverre verbeterd dat er nu ook een leerstoel bestaat. Deze wordt sinds oktober 1963 bekleed door een „Maître de conférences associé”³, Drs. A. J. M. VAN SEGGELEN (thans Dr.). Lector in Rijsel waren successievelijk Dr. A. VAN ELSLANDER, thans hoogleraar in Gent, en Dr. W. THYS, de voorzitter van onze Vereniging.

Doch laten wij naar Parijs terugkeren. In 1952 besloot de Sorbonne tot de oprichting van een Franse leerstoel voor Nederlandse taal- en letterkunde. Tegelijkertijd werd een „Certificat d'Études Néerlandaises” ingesteld, dat aan de studenten de mogelijkheid geeft om ook materieel profijt te trekken van hun moeite.

Op gevaar af pedant te worden meen ik hier in enkele details te moeten treden.

In Parijs omvat het schriftelijk deel van dit examen een vertaling uit het Nederlands en een literair opstel (in het Nederlands of in het Frans, naar keuze van de kandidaat). Op het mondeling komen voor: lezen en vertalen van een tekst uit het programma, conversatie in het Nederlands en grammaticale vragen n.a.v. de tekst, en tenslotte vragen in het Frans over aardrijkskunde, geschiedenis en cultuur van het Nederlandse taalgebied.

Jozef in Dothan; de *Nederlandse Historiën* van Hooft in Meulenhoffs pocket-editie; *Max Havelaar*; de *Twintigste Eeuw in zicht* van Brandt Corstius; *Elias*; *Facetten der Nederlandse poëzie* (III): ziedaar het literaire programma voor 1963-1964. Behalve de lezingen over en de tekstverklaringen uit dit programma worden door de lector colleges gegeven over grammatica en stijl (twee trappen) en door mij over cultuurgeschiedenis.

Het is de bedoeling dat een serieus student binnen twee jaar in staat moet zijn examen te doen. Van hen die geen vooropleiding hadden, wordt verwacht dat ze intussen op zijn minst enkele weken in Nederland hebben doorgebracht.

Er bestaat – en dit geldt uiteraard ook voor de Rijsele en Straatsburgse studenten – een tweevoudig systeem van beurzen. De beste studenten kunnen ofwel binnen het kader van het cultureel akkoord een beurs krijgen van 3 tot 9 maanden, ofwel een van de beurzen die door de Nederlandse regering speciaal verleend worden voor de Zomercursus te Utrecht, nu te Nijmegen.

Het aantal studenten is nog bescheiden, en zal dit naar verhouding wel altijd blijven. Maar het neemt op verheugende wijze toe. Er hebben er zich dit jaar ongeveer zestig opgegeven, waarvan de helft geregeld college loopt. Er valt feitelijk onderscheid te maken tussen drie elementen. Daar zijn aan de ene kant de „normale” studenten,

van wie het hoofdvak Duits of Engels is en die Nederlands als bijvak kiezen om hun „licence” te voltooien. Tot de tweede categorie behoren zij die zich om persoonlijke, soms zeer uiteenlopende redenen voor het Nederlands interesseren, kunsthistorici b.v. of studenten van de „Ecole des Langues Orientales” die zich op het Maleis willen toeleggen. Apart staat het groepje Nederlanders, romanisten, die reeds behoorlijk Frans kennen en blij zijn aan onze schriftelijke en mondelinge vertaal oefeningen te mogen deelnemen. Ze komen bijna allen uit Nijmegen.

Ook met het oog op de toekomst is het belangrijk dat nu enkele studenten die de „licence” achter de rug hebben, bezig zijn aan een proefschrift, geheel of gedeeltelijk gewijd aan de Nederlandse literatuur. De eerste promotie heeft plaats gehad op 6 juni 1964, toen de Heer L. Fessard de doctorsgraad behaalde met een proefschrift over *Jan Slauerhoff (1898-1936), l'homme et l'oeuvre*.⁴

Een van de voornaamste taken van de jonge Nederlandse sectie was van het begin af de opbouw van een bibliotheek. Ze bezit momenteel ca. 3000 boekdelen. In de kosten delen de Faculteit der Letteren en de Nederlandse regering. Hierbij komt dat verscheidene Hollandse en Vlaamse uitgevers hun sympathie tonen door ons gratis boeken toe te sturen.

Zo hebben wij van Elsevier de hele „Bibliotheek der Nederlandse Letteren” cadeau gekregen. Ook de Vlaamse Academie zit niet stil en doet ons studies en romans toekomen. Eens heeft het Prins Bernhard Fonds ons f 1000,— ter beschikking gesteld. De (vaak zeer onprettige) leemten, die bij een nieuwe bibliotheek onvermijdelijk zijn, trachten wij door tweedehands aanwinsten aan te vullen. Wat de tijdschriften betreft, wij ontvangen bijna alles wat hier thuishoort, of rechtstreeks of in ruil voor „Etudes Germaniques”.

De volgende gegevens over *Rijsel* zijn ontleend aan het artikel dat Prof. Thys in *Ons Erfdeel* (dec. 1963, blz. 14-22) heeft gepubliceerd.

Wie studeert er Nederlands? Het ligt voor de hand dat de meeste studenten filologen zijn, en meer bepaald germanisten. Er zijn ook anglisten, maar in mindere mate. Verder komen er ook wel een enkele keer historici en geografen. Deze laatsten hebben een vrij groot ontzag voor de Nederlandse aardrijkskundige publikaties en willen voldoende leeskennis opdoen om ze te kunnen begrijpen.

„Elk jaar”, zo schrijft Prof. Thys, „heb ik er zo ongeveer een vijftiental, verdeeld over het eerste en het tweede cursusjaar. In dat gezelschap vormen de Frans-Vlamingen slechts een kleine minderheid van

2 tot 4 studenten. Hoe graag ik deze studenten ook zie komen, het is niet zonder een onderdrukte zucht dat ik aan hun opleiding begin. Zij zitten zo sterk aan hun dialect vast dat er na een jaar studie nauwelijks iets aan hun uitspraakgewoonten is veranderd. Trouwens, het gaat er bij dit onderwijs niet om het kleine vlammetje brandende te houden vanuit een gewestelijke kern, de grote doorbraak moet bewerkt worden. Daarmee bedoel ik dat een student, na enkele maanden inspanning, de grootste problemen van het Nederlands plots onder de knie heeft . . . Wanneer zo een student dan bij je komt met de vraag: „Ik zou graag, voor ik mijn licentie haal, een heel jaar in Nederland doorbrengen. Kunt U mij niet aan werk of studiegelegenheid helpen?“, dan komt het er op aan hem, hoe dan ook, hulp te bieden en het contact met hem niet te verliezen. Aan hen die in dit stadium gekomen zijn, houd ik altijd voor dat zij vol moeten houden, dat ze zelfs moeten pogen in Nederland of in Vlaanderen een universitaire graad te behalen want dat zij zeker mogen zijn, van hun unieke situatie, n.l. een van de hoogst zeldzame Frans en te zijn die goed Nederlands kennen, vroeg of laat ook de vruchten te plukken”.

Waaruit bestaat nu precies de Nederlandse cursus in Rijsel? Er is om te beginnen een groepje eerstejaars, die het Nederlands van de grond af moeten aanleren. Aan hen wordt afzonderlijk anderhalf uur per week besteed: uitspraak, grammatica, conversatie en vooral schriftelijke en mondelinge thema's en versies. Hierbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van Moors en Delattre, *Cours de Néerlandais* en van R. Henrards pas uitgekomen *Grammaire du Néerlandais*. De studenten van het eerste jaar krijgen ook reeds een eerste inwijding in de literatuur. „Daarbij heeft de ervaring me geleerd dat ik me strikt moet houden aan auteurs die klassiek maar eenvoudig Nederlands schrijven, doch ver staan van elke dialektinvloed. Vlaamse auteurs zijn meestal niet geschikt, Gezelle niet, Van de Woestijne niet, Streuvels zeker niet, Van Ostayen wel, Jan van Nijlen wel, Timmermans weer niet en onder de Nederlanders Van Eeden wel, Antoon Coolen niet, Couperus eigenlijk ook niet, omdat hij te moeilijk is, Nijhoff wel, Adriaan Roland Holst misschien”. Deze eerstejaars-studenten worden ook al in de Nederlandse beschavingsgeschiedenis ingewijd: „Zij moeten weten hoeveel universiteiten er in Nederland en in België zijn en waar ze zijn gelegen, zij moeten de grote dagbladen kunnen noemen, zij moeten termen als Statenbijbel, hongerwinter, Gouden Eeuw, Deltaplan, Vlaamse Beweging kunnen thuisbrengen”.

„In het tweede jaar krijgen de studenten moeilijke teksten uit het

Nederlands in het Frans te vertalen en lezen bovendien gedurende anderhalf uur teksten die op het officiële Franse programma staan, ter voorbereiding van hun examens aan de Sorbonne.⁵

Verder krijgen deze studenten nogmaals anderhalf uur per week afwisselend Nederlandse literatuurgeschiedenis en Nederlandse cultuurgeschiedenis. Voor dit laatste onderwerp laat ik hen ook wel zelf optreden, waarbij dan al merkwaardige resultaten worden bereikt. Het spreekt vanzelf dat zij dit in het Nederlands moeten doen. Trouwens de hele cursus wordt van het begin af zoveel mogelijk in het Nederlands gegeven, al moet er helemaal in de aanvang wel een en ander in het Frans worden verklaard”.

De bibliotheek van de Nederlandse sectie heeft ongeveer dezelfde omvang als aan de Sorbonne. Ze wordt op dezelfde manier door verschillende Nederlandse en Belgische instanties geholpen. De Faculteit harerzijds stelt per jaar 1.000 FF. ter beschikking. „Dat mag ook wel even onderstreept worden, al moet er dadelijk aan worden toegevoegd dat het Nederlands onderwijs, dat nu al gedurende 15 jaar aan de Universiteit te Rijsel wordt verzorgd, aan de Franse instanties verder zo goed als niets kost, want het lektoraat valt geheel ten koste van België”.⁶

Laten wij nu luisteren naar DR. A. J. M. VAN SEGGELEN, de stem van STRAATSBURG.

De Nederlandse Taal- en Letterkunde worden aan de Universiteit van STRASBOURG gedoceerd sinds het studiejaar 1950-1951. In dat jaar begon de eerste lector, de Heer J. PLESSSEN, zijn pionierswerk. Hij heeft deze arbeid de volgende jaren voortgezet en zo werd in het studiejaar 1953-1954 bereikt dat een „Certificat d'Études Néerlandaises” een onderdeel kon zijn van het „Licence ès lettres d'enseignement”, het examen dat de studenten als leraar aflevert aan het Franse middelbaar onderwijs. Om deze erkenning te verwerven was het nodig dat de lessen van lector Plessen werden aangevuld met enkele colleges van hoogleraren. De germanist PROFESSOR FOURQUET ging daartoe een college „Histoire de la langue néerlandaise” verzorgen en PROFESSOR DAGENS, die gedurende zijn lange verblijf als hoogleraar te Nijmegen de Nederlandse beschaving diepgaand heeft bestudeerd, verzorgde voortaan een college „Civilisation”. Op gezag van deze beide hoogleraren konden ook rechtsgeldige examens worden afgelegd. In ditzelfde studiejaar vermeldde de gids van de Universiteit voor het eerst het bestaan van een afzonderlijk „Institut de Langue et Littérature néerlandaises”.

De boekerij van het instituut werd in hoofdzaak samengesteld uit werken op nederlandistisch gebied die zich in het Instituut voor Duitse Taal- en Letterkunde bevonden. Ook na zijn benoeming tot hoogleraar te Parijs is Professor Fourquet de Nederlandse filologie te Straatsburg blijven verzorgen. Hij kwam daartoe een maal per twee weken en gaf dan twee colleges. Op deze wijze bleef de studie van het Nederlands te Straatsburg geregeld tot 1960. In dat jaar vertrok de Heer Plessen naar Nederland. Hij werd opgevolgd door MEJUFFROUW M. J. J. SPOOR, die zijn werk gedurende de studie jaren 1960-61 en 1961-62 voortzette eveneens in samenwerking met de hoogleraren Fourquet en Dagens. Zij keerde in 1962 naar Nederland terug en werd weldra opgevolgd door MEJUFFROUW B. VLUGTER.

De lector en de beide lectrices waren romanisten. Dit is een voordeel bij het aanleren van Nederlands aan Franstaligen, maar schiept problemen bij de behandeling van Nederlandse taal- en letterkundige onderwerpen. Er werden plannen gemaakt om naast de lectrice een docent te benoemen die van huis uit neerlandicus zou zijn en een positie zou bekleden waarin hij bevoegd zou zijn rechtsgeldige examens af te nemen. Daardoor zouden dan tevens de hoogleraren Fourquet en Dagens hun colleges kunnen laten vervallen. Na overleg tussen de Franse en Nederlandse autoriteiten gaf men mij de opdracht om met ingang van 1 oktober 1963 als „maître de conférences associé” de studie Nederlands te Strasbourg te leiden. Mejuffrouw Vlugter bleef en ging zich vooral bezig houden met de studenten die Nederlands kiezen voor hun propedeuse. Ook ging zij degenen die het certificaat wilden halen, voorbereiden op de Nederlands-Franse vertaling. Doordat ik als maître de conférences drie colleges per week geef, is aan de eisen voldaan die de wet stelt om een certificaat op het programma van de licentiaatsstudie te kunnen handhaven. Als maître de conférences heb ik tevens de bevoegdheid rechtsgeldige examens af te nemen.

Het programma voor de studenten die het Nederlands voor hun propedeuse kiezen – dit jaar ongeveer 65 – bestaat uit het bestuderen van de Nederlandse spraakkunst, het verwerven van een zo groot mogelijk vocabulaire en het leren vertalen van Nederlandse teksten in het Frans.

De studenten voor het certificaat – dit jaar ongeveer 30 – bekwamen zich in de eerste plaats verder in het maken van moeilijke vertalingen. Voor het overige maken ze studie van de ontwikkeling van het Nederlands en gaan daarbij uit van een Middelnederlandse tekst, zoals b.v. *Karel ende Elegast*. De zeventiende-eeuwse en moderne letterkunde worden ook bestudeerd aan de hand van teksten die gewoonlijk enige

jaren achtereen op het programma staan: Huygens' *Cluyswerck*, Van Eedens *Kleine Johannes*, *Suiker* van Hugo Claus en een bloemlezing moderne poëzie. Tenslotte is er nog een college „Civilisation”, waarin allerlei vraagstukken over de Nederlandse samenleving aan de orde komen. In beginsel geef ik alleen dit laatste college in het Frans, de overige in het Nederlands al moet ik er hier en daar om wille van de duidelijkheid een woord Frans tussen voegen. Om tegemoet te komen aan het verlangen van de studenten om meer ervaring in het gesproken Nederlands te krijgen zal gebruik worden gemaakt van het onlangs te Strasbourg in gebruik genomen talenlaboratorium.

De instituutbibliotheek is zeer onevenwichtig opgebouwd en dient op zeer belangrijke punten te worden aangevuld. Er zullen nog heel grote sommen nodig zijn en het zal dus nog wel heel veel jaren duren voordat al het absoluut noodzakelijke aanwezig is.”

1 Deze uiteenzetting is, voorzover ze op Parijs betrekking heeft, grotendeels een „gemoderniseerde” versie van wat ik eens schreef in „De belangstelling voor het Nederlands in Frankrijk” (*De Vlaamse Gids*, 1955, blz. 193-203).

2 Het zou onvergeeflijk zijn hier geen gewag te maken van wijlen Prof. F. Mossé, lid van de Koninklijke Vlaamse Academie, die in zijn lezingen aan het Collège de France het gehele Germaanse taalgebied bestreek en als hoofdredacteur van het tijdschrift *Études Germaniques* voor een correcte ondertitel heeft gezorgd: „Allemagne, Autriche, Suisse, pays scandinaves et néerlandais”.

3 Een gloednieuw begrip. De „associé” is een buitenlander die benoemd wordt om een vak te onderwijzen waarvoor momenteel geen Franse specialist beschikbaar is. Zijn betrekking is slechts van tijdelijke aard, maar anders geniet hij alle voorrechten van zijn Franse collega's.

4 Publications de l'Institut Français d'Amsterdam, Maison Descartes, nr. 7; A. G. Nizet, Paris 1964.

5 Het reglement van de Franse universiteiten bepaalt n.l. dat, waar een vak uitsluitend door een buitenlandse „lecteur” gedoceerd wordt, deze niet bevoegd is examen af te nemen. Dit is, om met Prof. Thys te spreken, „een soort Franse Monroe-leer, waar geen speld tussen te krijgen is”.

6 De Nederlandse lector in Parijs wordt wél door de Franse staat betaald. Hoe het in Straatsburg hiermee gesteld is, weet ik niet (P.B.).

NASCHRIFT VAN DE REDACTIE:

Universiteit te Parijs

DR. PIERRE BRACHIN (F.), geboren 16.8.1914 te Montereau (S.-et-M.), begon zijn studie aan de Ecole Normale Supérieure in 1934, behaalde in 1939 de „licence et diplôme d'Etudes supérieures d'allemand, certificat de scandinavie, licence en droit”, werd 1938 eerste geklasseerd voor de „agrégation d'allemand”, promoveerde 1950 aan de Universiteit van Parijs tot „docteur ès lettres” met de vermelding „Très Honorable” op een „thèse principale” over *Le Cercle de Münster (1779-1806) et la pensée religieuse de F. L. Stolberg* (Edit. I.A.C., Paris-Lyon, 1952). Zijn „thèse secondaire” luidde *Les influences françaises dans l'oeuvre de E.-J. Stagnelius* (Edit. I.A.C. 1952), was 1940-1945 lyceumleraar in de Duitse Taal- en Letterkunde, 1945-'52 achtereenvolgens „chargé de cours” aan de Universiteit van Nancy, „chargé d'enseignement” aan de Universiteit van Rennes, „maître de conférences” en nadien „professeur sans chaire” aan de Universiteit van Bordeaux, waarna hij op 1.10.1952 op de leerstoel voor Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Universiteit van Parijs werd benoemd. Hij is buitenlands erelid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde te Gent (1956) en lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden (1952), 1964 ontving hij als eerste buitenlander de door de Kultuurraad voor Vlaanderen ingestelde vijfjaarlijkse prijs ter onderscheiding van hen die, niet behorend tot de Nederlandse taalgemeenschap, een aanzienlijke bijdrage hebben geleverd tot de bekendmaking van Vlaanderen en de Nederlandse cultuuruitingen in Vlaanderen buiten de grenzen van het Nederlandse taalgebied.

PROF. DR. J. J. SALVERDA DE GRAVE (N.), geboren 19.3.1863 te Noordwijk, overleden 22.3.1947 te 's-Gravenhage, was hoogleraar in de Romaanse Filologie aan de Universiteit van Amsterdam; lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen; voorzitter van het genootschap „Nederland-Frankrijk” en van de „Vereniging ter bevordering van de studie van het Frans”, redacteur van „Neophilologus”, leermeester van H.M. Koningin Wilhelmina, Ridder in de Nederlandse Leeuw en Officier in het Legioen van Eer. Schrijver van belangrijke werken op filologisch gebied, o.a. een kritische editie van *Le Roman d'Enéas* (1891); *De Franse woorden in het Nederlands* (1906); *L'influence de la langue française en Hollande d'après les mots empruntés* (1913).

PROF. DR. J. L. WALCH (N.), 1937-1939 hoogleraar te Parijs vanwege de Fondation Allard Pierson pour la création d'une chaire de littérature et de culture néerlandaises à la Sorbonne, werd 2.1.1879 te 's-Gravenhage geboren en overleed 12.12.1946 te Amsterdam. De Heer Walch studeerde 1898-1902 te Leiden en promoveerde in 1906 op een proefschrift: *De varianten van Vondels Palamedes*. 1903-1905 was hij leraar te Kampen, 1905-1908 te Gouda, daarna journalist te Amsterdam en vervolgens literair en toneelrecensent van „Het Vaderland”, voor welke courant hij ook dagelijks zijn verkwikkende „goede morgen”-stukjes schreef. In 1918 werd Dr. Walch privaatchoort te Leiden in de geschiedenis van drama en toneel, in 1919 letterkundig adviseur van „Het Schouwtoneel”; 1925-1936 was hij leraar aan een H.B.S. te 's-Gravenhage, 1928-1934 voorzitter van de Vereniging van Letterkundigen, 1927-1936 voorzitter van „Oefening kweek kennis”, 1939 directeur van de Nederlandse Toneelschool te Amsterdam. In de *Mercure de France* schreef hij over Nederlandse letterkunde. Prof. Walch publiceerde lyriek, romans, novellen en toneelstukken. Bekend is zijn *Nieuw Handboek tot de Nederlandse letterkundige Geschiedenis*, 's-Gravenhage, 1943.

DR. H. VANDER TUIN (N.) werd in 1903 te Amsterdam geboren. Na voltooid studie Frans (A en B) verkreeg hij in 1933 het „Doctorat de l'Université de Lille” met de vermelding „très honorable”. Tot 1947 was Dr. van der Tuin leraar M.O. In dat jaar werd hij benoemd tot lector in de Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Sorbonne, o.a. op grond van talrijke publikaties op het gebied van de culturele betrekkingen tussen Nederland en Frankrijk. Tot 1953 vervulde hij deze functie alleen; in het studiejaar 1953-1954 samen met Prof. Dr. P. Brachin. Na beëindiging van zijn taak werd Dr. van der Tuin door de Nederlandse Regering benoemd tot Ridder in de Orde van Oranjenassau (1954) en door de Franse Regering tot „Officier de l'Instruction publique” (1955).

Staatsuniversiteit te Rijssel

DR. ANTONIN (GEZEGD TOON) VAN ELSLANDER (B.) werd op 10.9.1921 te Gent geboren. Hij studeerde Germaanse Filologie aan de Rijksuniversiteit te Gent en promoveerde in 1950 op een dissertatie over *Het Refrein in de Nederlanden tot 1600*. In 1963 behaalde hij het diploma van bibliothecaris-bibliograaf. Hij was achtereenvolgens wetenschappelijk assistent aan de Centrale Bibliotheek van de Rijksuniversiteit te Gent, verbonden aan het Nationaal Fonds voor Weten-

schappelijk Onderzoek, assistent aan de Rijksuniversiteit te Gent, bibliothecaris aan de Centrale Bibliotheek en was van 1948 tot 1953 lector in het Nederlands aan de Staatsuniversiteit te Rijsel. In december 1957 werd hij benoemd tot docent en in januari 1962 tot gewoon hoogleraar aan de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij directeur is van het Seminarie voor Nederlandse Literatuurstudie. Prof. van Elslander werd in 1946 en 1951 bekroond door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde (Interuniversitaire Jozef Vercoullie-Prijs) en als eerste geklasseerd in de Wedstrijd voor Reisbeurzen van de Regering (1952). Hij is lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden (sinds 1951) en werd in 1966 benoemd tot lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde.

DR. W. THYS (B.), geboren 29.3.1924 te Antwerpen, studeerde Germaanse Filologie aan de Rijksuniversiteit te Gent en promoveerde in 1951 op een proefschrift over *De Kroniek van P. L. Tak. Brandpunt van Nederlandse cultuur in de jaren negentig van de vorige eeuw* (Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, Gent, 1955, en Wereldbibliotheek, Amsterdam, 1956), was leraar M.O. Nederlands in Den Haag, Wassenaar, Keerbergen en Lier, 1947-'52 als Belgisch medewerker verbonden aan de Redactie van het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* te Leiden, 1952-'58 assistent voor Nederlandse letterkunde aan de Rijksuniversiteit te Gent, 1953 suppleant voor Nederlandse taal en letterkunde aan het Universitair Instituut voor de Overzeese Gebieden te Antwerpen, werd 1953 tot lector aangesteld aan de Staatsuniversiteit te Rijsel en 1959 tevens tot docent voor algemene letterkunde aan de Rijksuniversiteit te Gent, was 1964 als „visiting associate professor” voor Nederlands en vergelijkende literatuur verbonden aan de Staatsuniversiteit van Indiana, werd 1.10.1964 tot „maître de conférences associé” benoemd aan de Staatsuniversiteit te Rijsel. Hij is lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden (1956).

In 1964 werd de situatie aan de Staatsuniversiteit te RIJSEL gewijzigd. Sedertdien kunnen de studenten hun „certificat de licence” voor Nederlands te Rijsel zelf behalen. Ter voorbereiding volgen zij in de regel gedurende twee jaar de Nederlandse lessen. Deze bedragen zeven uur per week waarvan één uur grammatica, woordenschat en vertaal oefeningen en één uur uitspraak en fonetiek voor de eerstejaars die zich op het „certificat d'études littéraires générales” (propédeutique) of

„études pratiques” voorbereiden, twee uur auteurs, één uur literatuurgeschiedenis en één uur filologische oefeningen voor de kandidaten tot het „certificat de licence” en nog eens één uur inleiding tot de Nederlandse beschavingsgeschiedenis voor alle groepen. Voor de cursusjaren 1965-1967 staan de volgende auteurs op het programma: Multatuli, *Max Havelaar*, P. Langendijk, *Het Wederzijds Huwelijksbedrog*, M. Giliams, *Elias, of het gevecht met de nachtegaleen*, Louis Couperus, *De stille kracht*, Dr. R. Antonissen, *Lyriek der Nederlanden: de Gouden Eeuw, Toen bliezen de poortwachters* (proza en poëzie van 1880 tot 1920). Sedert de instelling van de „maîtrise de conférences associée” is het aantal studenten opgelopen tot 42 in 1966-67. Geregeld worden er excursies naar Vlaanderen en Nederland georganiseerd.

Katholieke Universiteit te Rijsel

Aan de „Facultés Catholiques” werd in 1926 een „chaire de philologie et de littérature néerlandaises” opgericht. Dit gebeurde door toedoen van de Fransvlaming E. H. PROF. DR. DR. H.C. CAMILLE LOOTEN (1855-1941), anglist en nederlandist, buitenlands ereid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, die in 1889 aan de Sorbonne was gepromoveerd op een thèse principale, *Etude littéraire sur le poète néerlandais Vondel* (Lille 1889) en een thèse secondaire over Hugo de Groot, *De Grotio Christianae religionis defensore* (Lille 1889). Als eerste hoogleraar werd benoemd E.H. RENÉ DESPICHT (F.) (1870-1960). Hij heeft het Nederlands onderwijs verzorgd tot 1937 en in talloze toponymische, dialectologische en literairhistorische bijdragen van zijn liefde voor het Nederlands getuigd. (zie over hem *Notre Flandre VII* (1959), 3). Hij werd in zijn functie opgevolgd door E.H. MAXIME DESWARTE (F.), Directeur van het Collège St.-Jacques te Hazebrouck, die tot op het huidige ogenblik de Nederlandse leerstoel bekleedt.

Universiteit te Straatsburg

DR. A. J. M. VAN SEGGELEN (N.) werd 2 augustus 1932 te Heemstede geboren; hij bezocht het Triniteitslyceum te Haarlem en studeerde daarna Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen, waar hij in 1958 zijn kandidaatsexamen en in 1961 zijn doctoraal examen aflegde. De Heer van Seggelen was 1959-1960 leraar Nederlands aan het Katholiek Gelders Lyceum te Arnhem; 1960-1963 was hij als leraar Nederlands verbonden aan de Ecole Internationale du SHAPE te St.-Germain-en-Laye bij Parijs. Op 1 oktober 1963 werd Drs. van Seggelen benoemd tot lecteur, al

spoedig bevorderd tot maître de conférences associé en in 1966 wederom bevorderd en wel tot professeur associé de langue, littérature et civilisation néerlandaises aan de Faculté des Lettres et Sciences Humaines van de Universiteit te Straatsburg en tevens directeur van het Institut de Néerlandais. Op 27.6.1966 promoveerde Dr. van Seggelen aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen op een proefschrift getiteld: *Het Liedboek van Liisbet Ghoeyuaers*. Promotor was Prof. Dr. W. J. M. A. Asselbergs.

MEJ. B. VLUGTER (N.) werd 2.12.1939 te Middelburg geboren; zij studeerde 1957-1962 Franse Taal- en Letterkunde aan de Gemeente-Universiteit te Amsterdam, alwaar zij in 1962 haar kandidaatsexamen deed; Mej. Vlugter was 1962-1966 lector aan het Institut de Néerlandais van de Université de Strasbourg, waar zij volgens het getuigenis van Prof. van Seggelen voortreffelijk werk verrichtte. In 1966 keerde Mej. Vlugter naar Nederland terug om aan de Universiteit van Amsterdam haar doctoraal examen voor te bereiden.

STUDIE VAN HET NEDERLANDS AAN BRITSE UNIVERSITEITEN

door Prof. Dr. Th. Weevers

A DE NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE

De eerste leerstoel voor Nederlandse Geschiedenis, Taal- en Letterkunde in Groot-Brittannië werd aan de UNIVERSITEIT VAN LONDEN gesticht in 1919. Maar men zou de Britse wetenschap groot onrecht aandoen als men niet daarbij vermeldde dat deze stichting een voorgeschiedenis heeft gehad. Nog in het tijdperk waarin men kan zeggen dat de Britse letterkundigen begonnen te beseffen dat er een *Duitse* literatuur bestond, schreef Sir John Bowring (1792-1827), een bekend Engels talenkenner, schrijver en vertaler, tevens de eerste redacteur van de *Westminster Review*:

„There is a country almost within sight of the shores of this island, whose literature is less known to us than that of Persia or Hindostan: a country, too, distinguished for its civilization, and its important contributions to the mass of human knowledge. Its language claims a close kindred with our own; and its government has been generally such as to excite the sympathies of an English spirit. It is indeed most strange that while the Poets of Germany have found hundreds of admirers and thousands of critics, those of a land nearer in position—more allied by habit and by history with our thoughts and recollections—should have been passed by unnoticed”. — Zo luidt de welsprekende aanhef van Bowrings inleiding tot de nog altijd lezenswaardige *Batavian Anthology, or Specimens of the Dutch Poets; with remarks on the Poetical Literature and Language of the Netherlands to the End of the Seventeenth Century* (1824), by John Bowring and Harry S. van Dijk, waarmee de studie van de Nederlandse literatuur, al was het dan niet aan de universiteiten, op zeer verdienstelijke wijze begon. Bowring kende het Nederlands van de zestiende en zeventiende eeuw verwonderlijk goed, en zijn metrische vertalingen zijn niet slechts getrouw, ze zijn dichterslijk, zij 't dan uiteraard in de stijl van 1824. Zijn boek geeft veel: een geestige inleiding, korte karakteristieken van het groot aantal vertegenwoordigde dichters, en een keus uit hun werk die in kort bestek veel-